

Ingediend via www.internetconsultatie.nl

Ministerie van Justitie en Veiligheid
t.a.v. de heer F.M. Weerwind

Den Haag, 2 juni 2022

dossiernummer: 202474
uw kenmerk: 3951003
telefoonnummer: +31 (0)6 48 41 26 40
e-mail: e.kesler@advocatenorde.nl

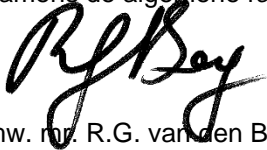
Betreft: Verzamelwet beslag- en executierecht

Geachte minister,

Bij brief van 11 april 2022 heeft u de Nederlandse orde van advocaten (NOvA) ter consultatie voorgelegd het concept wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering in verband met aanpassingen in het beslag- en executierecht (Verzamelwet beslag- en executierecht). De NOvA voldoet graag aan uw verzoek en heeft zijn adviescommissie burgerlijk procesrecht gevraagd te adviseren.

Bijgaand stuur ik u het advies van de adviescommissie. De algemene raad sluit zich aan bij de overwegingen van de adviescommissie en verzoekt u deze bij de verdere uitwerking te betrekken.

Met de meeste hoogachting,
namens de algemene raad,

mw. mr. R.G. van den Berg
algemeen secretaris

bijlage: advies van de adviescommissie burgerlijk procesrecht

Bezoekadres

Prinses Beatrixlaan 5
2595 AK Den Haag
Tel. 070 - 335 35 35

Postadres

Postbus 30851
2500 GW Den Haag

www.advocatenorde.nl

ADVIES

Aan:	algemene raad
Van:	wetgevingsadviescommissie burgerlijk procesrecht
Datum:	2 juni 2022
Betreft:	concept wetsvoorstel Verzamelwet beslag- en executierecht

SAMENVATTING

Conclusie

Met het voorstel Verzamelwet beslag- en executierecht ("wetsvoorstel"), dat van 12 april 2022 tot 12 juni 2022 in consultatie wordt gegeven, worden enkele wijzigingen voorgesteld in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv) als gevolg van praktijkervaringen met onder meer de Wet herziening beslag- en executierecht van 3 juni 2020. Deze wet is gefaseerd in werking getreden op 1 oktober 2020, 1 januari 2021 en 1 april 2021. De adviescommissie heeft op 20 juli 2018 haar haar advies ingediend over de Wet herziening beslag- en executierecht.

Dit wetsvoorstel bevat wijzigingen met betrekking tot:

- het beslag op voertuigen (onderdeel A);
- de betekening bij derdenbeslag als elektronische betekening niet mogelijk is (onderdeel B);
- het begrip "maand" bij het beslagvrije bedrag en de verrekening door de bank onder het beslagvrije bedrag (onderdeel C) en een verduidelijking met betrekking tot de bevoegdheid van de deurwaarder aan een bank te vragen of een schuldenaar er bankiert (onderdeel D);
- de toepassing van het beslagvrije bedrag bij eigenbeslag (onderdelen E en G);
- een nieuwe regeling voor het meevoeren en opslaan van roerende zaken uit een ontruimde woning door het college van burgemeesters en wethouders (onderdeel F), en
- het maritaal beslag (onderdeel H).

Het wetsvoorstel betreft slechts een beperkte aanpassing van de eerder ingevoerde Wet herziening beslag- en executierecht en beoogt tegemoet te komen aan kritiek uit de praktijk. De adviescommissie juicht dit streven toe. Het wetsvoorstel zorgt dan ook voor een verbetering van de beslag- en executiepraktijk in Nederland ten opzichte van de recent geheel ingevoerde Wet herziening beslag- en executierecht.

Kernpunten

1. Met het wetsvoorstel wordt op enkele punten een verbetering van de beslag- en executiepraktijk gerealiseerd. In die zin heeft het wetsvoorstel praktisch nut.
2. De commissie had graag gezien dat met dit wetsvoorstel een aantal eerdere adviezen van deze commissie zou zijn opgevolgd.
3. Het is wenselijk dat de invoering van de beslagvrije voet bij bankbeslag (alsnog) wordt teruggedraaid.
4. De invoering van een centraal bankregister is van belang voor de effectiviteit en kostenbeheersing van bankbeslagen. De invoering daarvan lijkt sinds de inwerkingtreding van de Wet herziening beslag- en executierecht niet dichterbij te zijn gekomen.
5. Een verdergaande verplichting van de schuldenaar om de schuldeiser, die in het bezit is van een voor tenuitvoerlegging vatbare titel, te informeren over al zijn vermogensbestanddelen, kan zorgdragen voor een (kosten)efficiënte tenuitvoerlegging en voorkomt bovenmatige beslagen en executiemaatregelen.

CONSULTATIETREACTIE

Inleiding

Het wetsvoorstel beoogt wijzigingen door te voeren als gevolg van ervaringen uit de praktijk na de invoering van de Wet herziening beslag- en executierecht.

De eerste wijziging betreft de schrapping van een extra betekening bij het administratieve beslag op voertuigen (onderdeel A). Dit administratieve beslag was ingevoerd bij de Wet herziening beslag- en executierecht.

De tweede wijziging verduidelijkt de tekst die de deurwaarder in zijn papieren exploit moet vermelden wanneer elektronische betekening onder omstandigheden niet mogelijk is gebleken (onderdeel B).

De derde wijziging betreft een drietal aanpassingen waarvan één een puur technische aanpassing betreft. De overige twee aanpassingen zien op de verduidelijking van het begrip "maand" in verband met het beslagvrije bedrag en een regeling onder welke omstandigheden een bank haar schulden aan de rekeninghouder onder het beslagvrije bedrag mag verrekenen met bedragen op een bankrekening van de schuldenaar (onderdeel C).

De vierde wijziging schept duidelijkheid over het feit dat artikel 475aa Rv tot doel heeft de deurwaarder de bevoegdheid te geven aan een bank te vragen of een schuldenaar bij die bank bankiert (onderdeel D).

De vijfde en zevende wijziging zien op het beslagvrije bedrag bij eigenbeslag (onderdelen E en G).

De zesde wijziging zorgt voor duidelijkheid met betrekking tot de regeling voor het meevoeren en opslaan van de roerende zaken uit een ontruimde woning door het college van burgemeesters en wethouders (onderdeel F).

Op grond van de achtste wijziging geldt het beslagverbod op roerende zaken uit de Wet herziening beslag- en executierecht niet meer voor een beslag op goederen die tot de huwelijksgemeenschap behoren (onderdeel H).

Reactie op wetsvoorstel

De meeste voorgestelde wijzigingen geven de adviescommissie geen aanleiding tot opmerkingen. Deze aanpassingen scheppen duidelijkheid voor de praktijk en voorzien daarmee in een behoefte. De adviescommissie beperkt zich tot de voor haar belangrijkste punten en vraagt aandacht voor het volgende.

Geen betekening beslag motorrijtuig aan eerdere beslagleggende deurwaarder

Onderdeel A voorziet in een wijziging van het bepaalde in art. 457 Rv. Op grond hiervan hoeft de deurwaarder die beslag legt op een motorrijtuig en in het kentekenregister ziet dat er meer beslagen op het motorrijtuig zijn gelegd, niet meer over te gaan tot betekening van het door hem

gelegde beslag aan deze eerdere beslagleggende deurwaarders. De minister geeft terecht aan dat een dergelijke betekening alleen maar voor vermijdbare extra kosten zorgt. Het is goed dat een dergelijke betekening wel nodig is als een beslag niet is ingeschreven in het kentekenregister, wat het geval zal zijn bij beslag op een voertuig met een buitenlands kenteken. Deze regeling is een verbetering van de huidige praktijk en voorkomt onnodige (executie)kosten die moeten worden voorgeschieden door de beslaglegger en uiteindelijk worden gedragen door de schuldenaar.

Beslagvrije voet bankbeslag

De adviescommissie staat nog steeds¹ uiterst kritisch tegenover het ingevoerde beslagvrije bedrag aan leefgeld voor de schuldenaar wanneer sprake is van een bankbeslag. Door het bij de Wet herziening beslag- en executierecht ingevoerde art. 475a lid 5 Rv is bepaald dat een bepaald vastgesteld bedrag buiten het derdenbeslag blijft als de schuldenaar een natuurlijk persoon is, er sprake is van een bankbeslag en er sprake is van een beslag op een rekening waarop gelden worden aangehouden. Door deze bepaling bestaat de kans dat de schuldenaar, zodra sprake is van verschillende (bank)beslagen, aanzienlijk meer gelden aan het verhaal van zijn schuldeiser kan onttrekken dan de hoogte van de beslagvrije voet. Bij ieder bankbeslag geldt namelijk opnieuw de beslagvrije voet, zodat cumulatief een groot bedrag wordt vrijgelaten dat per definitie groter is dan het beslagvrije bedrag dat geldt voor de schuldenaar. Dit is volgens de adviescommissie geen goede ontwikkeling en hiervoor is ook geen goede rechtvaardiging. De schuldeiser wordt hierdoor onevenredig benadeeld ten opzichte van de schuldenaar.

Het verdient aanbeveling dat onderzocht wordt of aansluiting bij een in het buitenland reeds ontwikkeld systeem niet de voorkeur geniet boven het recent ingevoerde systeem. Het thans gekozen systeem kan namelijk leiden tot een niet gerechtvaardigde benadeling van de positie van de schuldeiser ten voordele van de positie van de schuldenaar. Dit zou voorkomen kunnen worden door te bepalen dat in geval van bankbeslag uiteindelijk te allen tijde slechts in totaal tot de geldende beslagvrije voet gelden moeten worden vrijgegeven. Het meerdere (bij ieder bankbeslag) strekt dan (alsnog) tot verhaal van de beslagleggende schuldeiser. Dat betekent een wijziging van het thans geldende systeem dat immers voorziet in een (volledige) beslagvrije voet per bankbeslag. Het wetsvoorstel zou moeten worden aangewend om de bij de Wet herziening beslag- en executierecht ingevoerde beslagvrije voet bij bankbeslag terug te draaien danwel in vorenstaande zin aan te passen.

Een groot deel van de in het wetsvoorstel voorgestelde wijzigingen zijn ook het gevolg van problemen die in de praktijk zijn ontstaan bij de uitvoering van de beslagvrije voet bij bankbeslag. Het wetsvoorstel moet daar een oplossing voor bieden. De adviescommissie adviseert de gehele beslagvrije voet bij bankbeslag weer uit de wet te halen.

Informatieverplichtingen en onderzoek naar invoering centraal bankregister

Bij de Wet herziening beslag- en executierecht is in art. 475aa Rv ingevoerd de verplichting van de schuldenaar aan de deurwaarder desgevraagd op te geven welke bank geldmiddelen van hem onder zich heeft (sub a). Op grond van art. 475aa sub b Rv is de deurwaarder bevoegd aan de bank te vragen of deze geldmiddelen van die schuldenaar onder zich heeft. Onderdeel D van het wetsvoorstel regelt dat het bepaalde onder a wordt gewijzigd in: "bij welke bank de schuldenaar

---

¹ Zie advies adviescommissie BPR d.d. 20 juli 2018, sub 2.7 naar aanleiding van de consultatie van de Wet herziening beslag -en executierecht.

een betaalrekening of spaarrekening aanhoudt." Het bepaalde onder b wordt gewijzigd in: "of de schuldenaar bij haar een betaalrekening of spaarrekening aanhoudt."

Deze wijziging schept duidelijkheid voor de praktijk en geeft ook het voor de beslagleggende deurwaarder relevante antwoord. De adviescommissie juicht deze wijziging dan ook toe.

De wijziging laat onverlet dat de adviescommissie van mening is dat de uitvoering van deze informatieverplichting op dit moment nog onvoldoende is geregeld in het Nederlands recht (in vergelijking met buitenlandse rechtssystemen). Deze informatieverplichting is naar de mening van de adviescommissie onvoldoende voor een effectief en efficiënt werkend beslag- en executierecht, waarbij ervoor wordt gezorgd dat de kosten voor de schuldenaar zo laag mogelijk worden gehouden.

Veel recente buitenlandse regelingen kennen een digitaal (banken)register dat na verkrijgen van executorialle titel of in een iets later stadium voor de deurwaarder ter inzage beschikbaar is.² Rekeningnummers, saldi en in een enkel geval zelfs mutaties op de rekeningen zijn daarmee inzichtelijk. Hierdoor kan het hele beslagproces sneller worden afgewikkeld. Bovendien worden daarmee de kosten voor het leggen van niet-klevende beslagen voorkomen, en door de doorgaans daaraan gekoppelde digitale beslaglegging wordt de afzondering van de beslagvrije voet versneld (Zweden, Estland en Spanje), waardoor de schuldenaar daarover weer snel kan beschikken. Ook de bankkosten, die kunnen worden verrekend met het beslag, worden aanzienlijk beperkt (onder andere Denemarken en Spanje), of zelfs wettelijk gemaximeerd (Slowakije).

De KBvG vat één en ander terecht als volgt kort samen:³

"Nabeschouwend kan worden geconcludeerd dat, in navolging van andere Europese lidstaten, zal moeten worden gekomen tot een regeling die enerzijds de daadwerkelijk garantie biedt dat bij een bankbeslag ten laste van een natuurlijke persoon een bedrag overblijft dat volstaat voor de belangrijkste kosten van levensonderhoud, maar waarbij anderzijds - zoals in Zweden en Servië - rekening wordt gehouden met de voor de lopende periode reeds voldane vaste lasten. Een bijzonder punt van aandacht blijft echter het Nederlandse toeslagen- en fiscale compensatiesysteem, dat ten opzichte van andere Europese landen een complicerende factor vormt bij de vaststelling welk bedrag buiten het beslag dient te worden gehouden. Verder valt op dat diverse landen een voorziening hebben waarmee inzage kan worden verkregen in bankgegevens van de schuldenaar waardoor effectiever en kostenbesparender beslag kan worden gelegd. Voorts worden in een aantal landen de met het beslag genoemde bankkosten en de verrekenbevoegdheid van banken wettelijk beperkt. Dit laatste is tezamen met de in een aantal landen aanzienlijk kortere verklaringstermijn dan in Nederland vooral noodzakelijk in het belang van de betrokken partijen."

Concluderend adviseert de adviescommissie, nogmaals, de instelling van een centraal bankregister waar de deurwaarder bij (zowel conservatoir als executorial) beslag informatie kan opvragen over de door de schuldenaar aangehouden bankrekeningen. Een verdergaande, en nu niet wettelijk vastgelegde, verplichting van de schuldenaar om de schuldeiser die in het bezit is van een voor tenuitvoerlegging vatbare titel te informeren over al zijn vermogensbestanddelen, kan

² *Bestaansminimum en bankbeslag. Bescherming van de schuldenaar bestendig*, red. J.J.L. Boudewijn e.a., Boom juridisch: Den Haag 2018, p. 196.

³ *idem*.

zorgdragen voor een (kosten)efficiënte tenuitvoerlegging. Bovendien kan bovenmatig beslag voorkomen worden doordat op basis van de verkregen informatie gericht en met mate tot executie kan worden overgegaan.

De adviescommissie adviseert de minister in het kader van de bij dit wetsvoorstel beoogde wijzigingen te onderzoeken of een meer algemene informatieverplichting kan worden ingevoerd. Een dergelijke informatieverplichting kan tevens bijdragen aan het verhogen van de verhaalbaarheid van executoriale titels in Nederland. Problemen bij de verhaalbaarheid van executoriale titels kunnen leiden tot het afzien door partijen van het starten van procedures voor (harde) vorderingen, het afboeken van dergelijke vorderingen en het als gevolg daarvan ontstaan van financiële problemen bij schuldeisers, met faillissement van de schuldeiser als mogelijk uiteindelijk gevolg. Een algemene informatieverplichting in het Nederlandse beslag- en executierecht kan naar de mening van de adviescommissie een positieve bijdrage leveren aan de bestrijding van de hiervoor genoemde problemen. De adviescommissie verwijst in dit verband naar art. 475g Rv en de daarin opgenomen verplichting voor de schuldenaar de deurwaarder, in verband met de berekening van de voor hem geldende beslagvrije voet, te informeren over zijn bronnen van inkomsten. Op grond van het huidige recht is een dergelijke verplichting onvoldoende duidelijk. In kort geding kan de nakoming van deze algemene informatieverplichting dan zonedig op straffe van lijfswang worden afgedwongen.

Meevoeren en opslaan roerende zaken

Het in onderdeel F voorgestelde met betrekking tot de verantwoordelijke partij en de verkoop en afdracht van het batig saldo na verkoop aan de eigenaar is een voor de praktijk wenselijke wijziging van art. 556 Rv. Op grond van deze wijziging wordt duidelijk dat de kosten van het meevoeren en het opslaan (evenals de kosten van de verkoop) moeten worden meegerekend bij de aftrek van de kosten van de opbrengst van de zaak.

Overgangsrecht

In verband met de rechtszekerheid is het inderdaad wenselijk, zoals in artikel II wordt voorgesteld, dat het oude recht van toepassing blijft op beslagen die zijn gelegd voor de datum van inwerkingtreding van het wetsvoorstel.